MİSYONERLİK

<u>Hak Din İslamdır:</u>

- وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلاَمِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ

- ***Kim, İslâm'dan başka bir din ararsa, bilsin ki kendisinden (böyle bir din) asla kabul edilmeyecek ve o, ahirette ziyan edenlerden olacaktır.[1]***

---

[1] Al-i İmran, 85.

- إِنَّ الدِّينَ عِنْدَاللَّهِ الْإِسْلاَمُ وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَمَنْ يَكْفُرْ بِآيَاتِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهِ سَرِيعُ الْحِسَابِ

- ***Allah nezdinde hak din İslâm'dır. Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonradır ki, aralarındaki kıskançlık yüzünden ayrılığa düştüler. Allah'ın âyetlerini inkâr edenler bilmelidirler ki Allah'ın hesabı çok çabuktur.***[2]

---

[2] Al-i İmran, 19.

İslam’ı Tebliğ

- وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ

- ***Sizden, hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir.*** [3]

---

[3] Al-i İmran, 104.

- يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ

- ***Ey Rasûl! Rabbinden sana indirileni tebliğ et. Eğer bunu yapmazsan O'nun elçiliğini yapmamış olursun. Allah seni insanlardan koruyacaktır. Doğrusu Allah, kâfirler topluluğuna rehberlik etmez.***[4]

[4] Maide, 67.

Ehl-İ Kitaba Tabi Olmak:

- وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوْتُوا الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَا تَبِعُوا قِبْلَتَكَ وَمَا أَنْتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ وَمَا بَعْضُهُمْ بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ

- ***Yemin olsun ki (habibim!) sen ehl-i kitaba her türlü âyeti (mucizeyi) getirsen yine de onlar senin kıblene dönmezler. Sen de onların kıblesine dönecek değilsin. Onlar da birbirlerinin kıblesine dönmezler. Sana gelen ilimden sonra eğer onların arzularına uyacak olursan, işte o zaman sen hakkı çiğneyenlerden olursun.***[5]

---

[5] Bakara, 145.

Ehl-İ Kitabın Müslümanlara Bakışı:

- مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ

- ***(Ey müminler!) Ehl-i Kitaptan kâfirler ve putperestler de Rabbinizden size bir hayır indirilmesini istemezler. Halbuki Allah rahmetini dilediğine verir. Allah büyük lütuf sahibidir.***[6]

---

[6] Bakara, 2/105.

- وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّونَكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا مِنْ عِنْدِ أَنْفُسِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ الْحَقُّ فَاعْفُوا وَاصْفَحُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

- ***Ehl-i kitaptan çoğu, hakikat kendilerine apaçık belli olduktan sonra, sırf içlerindeki kıskançlıktan ötürü, sizi imanınızdan vazgeçirip küfre döndürmek istediler. Yine de siz, Allah onlar hakkındaki emrini getirinceye kadar affedip bağışlayın. Şüphesiz Allah her şeye kadirdir.***[7]

[7] Bakara, 2/109.

- وَلَنْ تَرْضَى عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَى حَتَّى تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ هُدَى اللَّهِ هُوَ الْهُدَى وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ

- ***Dinlerine uymadıkça yahudiler de hıristiyanlar da asla senden razı olmayacaklardır. De ki: Doğru yol, ancak Allah'ın yoludur. Sana gelen ilimden sonra onların arzularına uyacak olursan, andolsun ki, Allah'tan sana ne bir dost ne de bir yardımcı vardır.***[8]

---

[8] Bakara, 2/120.

Ehl-İ Kitaba Karşı Tavrımız:

- قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٌ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا مُسْلِمُونَ

- ***(Resûlüm!) de ki: Ey ehl-i kitap! Sizinle bizim aramızda müşterek olan bir söze geliniz: Allah'tan başkasına tapmayalım. O'na hiçbir şeyi eş tutmayalım ve Allah'ı bırakıp da kimimiz kimimizi ilâhlaştırmasın. Eğer onlar yine yüz çevirirlerse, işte o zaman: Şahit olun ki biz müslümanlarız! deyiniz.***[9]

[9] Al-i İmran, 3/64.

- وَلَا تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنْزِلَ إِلَيْنَا وَأُنْزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

- ***İçlerinden zulmedenleri bir yana, ehl-i kitapla ancak en güzel yoldan mücadele edin ve deyin ki: Bize indirilene de, size indirilene de iman ettik. Bizim ilahımız da sizin ilahınız da birdir ve biz O'na teslim olmuşuzdur.***[10]

[10] Ankebut, 29/46.

Ehl-İ Kitabın Hepsi Bir Değildir:

- وَمِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِقِنْطَارٍ يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَنْ إِنْ تَأْمَنْهُ بِدِينَارٍ لَا يُؤَدِّهِ إِلَيْكَ إِلَّا مَا دُمْتَ عَلَيْهِ قَآئِمًا ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا لَيْسَ عَلَيْنَا فِي الْأُمِّيِّينَ سَبِيلٌ وَيَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

- ***Ehl-i kitaptan öylesi vardır ki, ona yüklerle mal emanet bıraksan, onu sana noksansız iade eder. Fakat onlardan öylesi de vardır ki, ona bir dinar emanet bıraksan, tepesine dikilip durmazsan onu sana iade etmez. Bu da onların, "Ümmîlere karşı yaptıklarımızdan dolayı bize vebal yoktur" demelerindendir. Allah adına bile bile yalan söylüyorlar[11].***

[11] Al-i İmran, 3/75.

- لَيْسُوا سَوَاءً مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَائِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللَّهِ آنَاءَ اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ

- ***Hepsi bir değildir; ehl-i kitap içinde istikamet sahibi bir topluluk vardır ki, gece saatlerinde secdede Allah'ın âyetlerini okurlar.***

- يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُولَئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

- ***Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar; iyiliği emreder, kötülükten menederler; hayırlı işlere koşuşurlar. İşte bunlar iyi insanlardandır.***[12]

---

[12] Al-i İmran, 113-114.

İslam'ın Hıristiyanlara Bakışı:

- Sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed'in Hicretin ikinci yılında Muharrem ayının üçüncü günü Medine'de, Mescid-i Saadette Hz. Ali'ye yazdırmış olduğu Gayr-i Müslimlerle (Yahudi ve Hıristiyanlarla) ilgili sözleşmede şu hususlar yer almaktaydı:
- *"Eğer Hıristiyan bir rahip veya seyyah bir dağda, bir derede veya çöllük bir yerde veya bir yeşillikte veya çalılık yerlerde veya kum içinde ibadet için perhiz yapıyorsa, kendim, dostlarım, arkadaşlarım ve bütün milletimle beraber onlardan her türlü teklifleri kaldırdım. Onlar benim korumam altındadır. Ben onlara karşı Hıristiyanlara yaptığım sözleşmeler uyarınca ödemeyi borçlu oldukları vergilerden affettim. Cizye, haraç vermesinler veya kalplerinin razı olduğu kadar versinler. Onlara zor kullanmayın. Onların dini reislerini makamlarından indirmeyin. Onları ibadet ettikleri yerden çıkarmayın. Bunlardan seyahat edenlere mani olmayın. Bunların manastırlarının hiçbir tarafını*

yıkmayın. Bunların kiliselerinden mal alınıp Müslüman mescitleri için kullanılmasın. Her kim buna uymazsa Allah ve Resulü' nün kelamını dinlememiş ve günaha girmiş olur.

- *Ticaret yapmayan ancak, ibadet ile meşgul olan kimselerden, her nerde olursa olsunlar, cizye ve benzeri vergileri almayın. Denizde ve karada, şarkta ve garpta, onların borçlarını ben saklarım. Onlar benim korumam altındadır. Ben onlara eman (güven) verdim. Dağlarda yaşayıp ibadet ile meşgul olanların ekinlerinden haraç almayın. Ekinlerinden devlet hazinesi için pay çıkarmayın. Çünkü bunların ziraatı sırf nafakalarını temin etmek için yapılmakta olup kar için değildir. Cihat için adam lazım olursa, onlara başvurmayın. Cizye (gelir vergisi) almak gerekirse, ne kadar zengin olurlarsa olsunlar, ne kadar malları ve mülkleri bulunursa bulunsun yılda 12 dirhem'den (49 gr gümüşten) daha fazla vergi almayın. Onlara zahmet, meşakkat teklif olunmaz. Kendileri ile bir müzakere yapmak icap ederse, ancak merhamet, iyilik ve şefkat ile hareket edilecektir.*

- *Onları daima merhamet ve şefkat kanatları altında* himaye ediniz. *Nerede olursa olsun, bir Müslüman erkekle evli olan Hıristiyan kadınlara, kötü muamele etmeyiniz. Onların kendi kiliselerine gidip kendi dinlerine göre ibadet etmelerine engel olmayınız. Her kim ki* Allah-*ü Teala'nın bu emrine* itaat *etmez ve bunun zıddına hareket* ederse, Cenab-*ı Hak'kın ve Peygamberinin emirlerine isyan etmiş sayılacaktır. Bu sözleşme kıyamet gününe kadar devam edecek. Dünya sonuna kadar değişmeden kalacak ve hiçbir kimse bunun aksine bir harekette bulunmayacaktır.''*[13]

---

[13] Mustafa Fayda; Fütuhu'l –Buldan Tercümesi, s. 94

«Misyonerlik» Nedir?

- Misyon ve misyoner kelimeleri Latince "göndermek" anlamındaki "mittere" kökünden gelen "missio" kelimesinden türetilmişlerdir. Sözlükte misyon; "görev, yetki, vekalet, bir kimseye bir işi yapması için verilen özel vazife"; dînî anlamda ise, "inanan bir kimseye, bir işi tamamlaması için verilen ilahi emir" anlamını ifade etmektedir. Bu da, misyonun, bir dini yayma görevi ve bu maksatla söylenen sözler ve yapılan işler, kısaca din propagandası olduğunu gösterir. Günümüzde kazandığı anlamıyla bir kimsenin öteki insanlara kendi dinî görüşlerini anlatarak onları kendi dininin bir mensubu yapmak için etkilemek üzere az çok organize çabalardır.
- Misyoner ise, yetkili, görevli, kendisini bir fikrin yayılmasına adamış kimse demektir. Bu görev ve yetki diplomatik olabileceği gibi, dînî de olabilir. Mensubu olduğu dinin faaliyet ve propagandasını yapan kişi için kullanılır. Ancak terim anlamına gelince kelimenin yaşayan dinler

içerisinde Hıristiyanlığa mal olmuş olduğu ortaya çıkar. Buna göre Hıristiyanlığı yaymayı vazife edinmiş her rahip, rahibe ya da kendi tabirleriyle her Mesih inanlısı aynı zamanda bir misyonerdir. Yani Hıristiyan geleneğinde **misyoner** ifadesi bir terim olarak, resmi kilise teşkilatı ya da herhangi bir Hıristiyan cemaati tarafından Hıristiyan mesajını ve dinini yaymak amacıyla özel olarak yetiştirilen ve bu maksatla özellikle Hıristiyanlık dışı toplumlarda görevlendirilen kişi anlamına gelmektedir. Böylesi kişilerin yerine getirdiği faaliyete ise, **misyonerlik** adı verilmektedir.

Misyonerliğin Başlangıcı:

- Misyonerlik faaliyeti ile meşgul olan Hıristiyanlığın içinde yer alan tüm gruplar Hz. İsa'nın; **"Gökte ve yerde bütün hakimiyet bana verildi. Şimdi siz gidin bütün milletleri şahit tutun. Onları baba, oğul ve Ruhü'l Kudüs ismi ile vaftiz edin. Size emrettiğim her şeyi tutmalarını onlara öğretin ve işte ben bütün günler, dünyanın sonuna kadar sizinle beraberim "** (Matta, 28, 19-20; Markos . 16-15)
- sözüne istinaden bu faaliyeti yürüttüklerini söylemektedirler. Bu söz üzerine havariler çeşitli bölgelere dağılmış, Hz. İsa'nın öğrettiklerini yaymaya başlamışlardır. Buradan hareketle Hz. İsa'dan sonra ilk misyonerlerin havariler olduğunu söylemek mümkündür.

Misyonerliğin Hedef Kitlesi:

- Misyon alanı tamamen günahkar bir ortamın yani Kilise dışındaki dünyanın Kilise içine çekilmesi ve onun rûhânî bir transformasyonunun gerçekleştirilmesi ile yeniden doğmaya ihtiyacı olan Hıristiyanları kapsamaktadır. Bu anlayış esasında Hıristiyanlığın bütün kollarında vardır. Her mezhep diğerini, hatta her hıristiyanî hareket diğerini kendi saflarına çekmek için misyonerliğin hedef kitleleri arasında görür.[14]

[14] Simon Barrington-Ward Mission, Theologiy of " N.D.C.T., 372.

Misyonerlikte Her Şey Mübahtır:

- Misyonerlik faaliyetlerinde uygulanması gereken usulleri belirlemede Pavlus’un rolü büyüktür. O, misyon faaliyetleri sırasında nasıl davrandığını, Korintlilere I. Mektubunda şöyle anlatmaktadır:
- “*Ben özgürüm, kimsenin kölesi değilim. Ama daha çok kişi kazanayım diye herkesin kölesi oldum. Yahudileri kazanmak için Yahudilere Yahudi gibi davrandım. Kendim Kutsal Yasa’nın denetimi altında olmadığım halde, Yasa altında olanları kazanmak için onlara Yasa altındaymışım gibi davrandım. Tanrı’nın yasasına sahip olmayan değil de, Mesih yasası altında olan biri olarak Yasa’ya sahip olmayanları kazanmak için Yasa’ya sahip değilmişim gibi davrandım. Güçsüzleri kazanmak için güçsüzlerle güçsüz oldum. Ne yapıp ne edip bazılarını kurtarmak için herkesle her şey oldum*”.
- Korintoslulara I. Mektup, 9: 19-22.

******

- Bir başka yerde ise, “... *kurtulsunlar diye bir çok kimsenin yararını gözeterek herkesi her yönden hoşnut etmeye çalışıyorum*” demektedir.
- Korintoslulara I. Mektup, 10: 33.

******

- Bu metinlerden anlaşıldığına göre Pavlus insanları etkileyebilmek ve dikkatlerini tebliğ ettiği mesaja çekebilmek için, kabul etmediği şeyleri kabul eder, kabul ettiği şeyleri ise kabul etmez görünmektedir. Bu, Pavlus’un amacına ulaşmak için, takiyye yaparak her türlü aldatma yolunu kullandığını göstermektedir.

Misyonerlerin Metotları:

- Misyonerlerin Müslümanları kandırma yöntemleri hakkında şöyle tavsiyelerde bulunulmaktadır:
- “Birinci planda öyle yapalım ki; bütün Müslümanlar, onları sevdiğimize kânî olsunlar. Böylece Müslümanların kalplerine girmeyi öğrenmiş oluruz. Misyonerlere gerekli olan, zahirde bütün Doğu ve Müslüman milletlerin adetlerine saygılı olmalarıdır. Ta ki bununla kendilerini dinleyenler arasında, fikirlerini yayma fırsatına kavuşabilsinler. Mesela: “İsa mutlaka Allah’ın oğludur” demekten kaçınmalı ki, buna inanmayan kimseler nefret etmesinler. Onlara yaklaşmak mümkün olunca istenildiği şekilde propaganda yapılabilir”.[15]

******

[15] Method of Mission Work Among Moslems, New York 1906, s. 31

- Misyoner John Mott, çocukların eğitimiyle ilgili olarak, daha açık bir ifadeyle şunları söyler:
- “Misyonerlik yapılacak alanların tamamını çocuklar arasında ve onlar için yapılacak faaliyetlerle desteklememiz gerekir. Ancak, bu faaliyetlere başlanıldığı zaman, amaç bu değilmiş gibi davranmak lazımdır. Çeşitli sebeplerden dolayı böyle bir faaliyeti, çalışmalarımıza temel yapmaya kanaat getirdik. Gerçekten, İslam toplumunda bozucu tesirler pek erken başlar. Bu yüzden küçük çocukları ergenlik çağına varmadan ve karakterleri oluşmadan önce, Hıristiyanlığa kazandırmak gerekir.”[16]

******

[16] Mustafa Halidî – Ömer Ferruh, İslam Ülkelerinde Misyonerlik ve Emperyalizm, çev. Osman Şekerci, s. 87

- Paris Katolik Enstitüsü Profesörlerinden Danielou da, bu hareketin başarıya ulaşması için misyoner hareketinde şu aşamalara riayet edilmesini önermiştir.
- 1- Misyonerliğin birinci amacı Hıristiyanlığı yaymak ve yeryüzünde Hz. İsa'ya imanı gerçekleştirmektir.
- 2- O ülkede tanınan aydınlarla yakın bir diyaloga girilerek onların düşüncelerine, eserlerine ve kültürlerine Hıristiyanlık unsurları sokulmalıdır.
- 3- Gelişmiş olan batı medeniyeti ile Hıristiyanlık aynı gösterilmelidir. Öyle ki batı gelişmişse, teknik yönden ilerlemişse, bu Hıristiyanlığın bir zaferi olarak takdim edilmeye çalışılmalıdır.
- 4- Hıristiyanlığın yayılması için bir yere kilise yapmak, kalıcı ve isabetli bir yol değildir. Orada asıl kalıcı olan, Hıristiyanlığın o toplumun kültürü içerisine nüfuz etmesidir. Yoksa Müslümanları vaftiz etmek için boş yere çalışıp durmayın. Başka yollar ve başka çareler

deneyin. Onlara Hıristiyan âdetlerini, bayramlarını, kültürünü ve ahlâkını aşılamaya çalışmak en avantajlı yoldur.

- 5- Müslümanlara sevgi ile yaklaşınız. Hz. Muhammed (s.a.s.)'i yalanlamayınız. Hz. İsa'ya da Allah'ın oğludur demeyiniz. Çünkü müslümanlar bunu kabul etmezler. Daha çok onları kendi milletiyle ve dinî değerleriyle alâkâlarını kesmeye ya da zayıflatmaya çalışınız.[17]

---

[17] Fikret Karaman, Misyonerlik Hareketlerinin Dünü Bugünü, Diyanet Aylık Dergi, Ekim 1999, sayı. 106

- Misyonerlerin çalışmaları esnasında kullandıkları metotlardan bazılarını şöyle sıralayabiliriz:
- 1. Faaliyete geçecekleri yerleri evvela tespit edip tanırlar ve bu konuda önceden eğitim alırlar.
- 2. Muhatapların öncelikle dinlenilmesi şarttır. Bu nedenle, muhatabın hikâyesine, özellikle içinde bulunduğu sıkıntılarına kulak verirler.
- 3. Dinî, kültürel yayınlar yaparlar ve bunun için özel teşkilatlar kurarlar.
- 4. Okullardan ve kurslardan yararlanırlar.
- 5. İlim adamları ve bilimsel çalışmalardan istifade ederler.
- 6. Maskeli ve paravan kuruluşlardan yararlanırlar.
- 7. Dinler arası diyalog kurumlarından faydalanırlar.
- 8. Ücretsiz İncil ve Hıristiyanlığı anlatan eserlerin dağıtımını yaparlar. Hıristiyanlığı çarşı pazar gibi halka açık yerlerde sürekli anlatırlar.
- 9. Televizyon ve radyo istasyonları kurarlar.
- 10. Haftalık dua toplantıları tertiplerler.
- 12. Gençlik grupları ve turistik geziler düzenlerler.

- 11. Gazete ilanları vererek İsa'yı anlatırlar.
- 13. İncil kursları düzenleyerek diplomalar verirler.
- 14. Türkçe internet siteleri hazırlarlar.
- 15. Gençlere yönelik kafeler açarlar.
- 17. Afet bölgelerindeki insanlara maddî yar-dımlar yaparlar.
- 16. Kitap fuarlarına katılarak bedava kitaplar dağıtırlar.
- 18. Bazı ünlü müzisyenleri veya artistleri geti-rerek konserler verirler, eğlenceler düzenlerler.
- 19. Aziz Pavlus yürüyüşü gibi sportif yürüyüşler düzenlerler.
- 20. Televizyonlarda açıkoturumlara katılıp Hıristiyanlığı geniş halk kitlelerine anlatırlar.
- 21. Müslümanların din dilini kullanırlar.
- 22. Müslümanların tepkisini çekecek tavır ve davranışları yapmazlar.
- 23. Önemli bazı yerel kişilerle resimler çektirerek yerli halkın güveni-ni kazanmaya çalışırlar.

- Oriental Mysticism (Doğu Tasavvufu) adlı eseri ile müsteşrikler arasında tanınmış bir isim olan E. Henry Palmer'i (ö.1883) İngiliz hükümeti 1882 Haziran'ında bu bölgeye ajan olarak göndermiştir. Palmer'in başlıca görevi buradaki Arap kabileleri ile işbirliği yapmak ve onları Mısır yönetiminden ayırmaktır. Kabile reisleri ile görüşerek onların tarafsız kalmak veya İngilizler ile beraber savaşmalarını sağlamak için ne tür maddi talepleri olduklarını tespit edecektir.
- Palmer'in karısına yazdığı bir mektupta verdiği bilgiler maalesef Müslümanların hala bugün de şahsi menfaatler için kendi milletlerini sattığını gösterir. Bakalım mektupta neler yazılı:
- "Gazze'den Süveyş kanalına doğru bir Suriyeli zabit kimliği ile yola çıktım ve tam bir yerli Muhammedi gibi giyindim. Onların benim hakkında topladıkları bilgilerden çok daha fazlasını ben onlar hakkında topladım. Şu anda ben çöldeki her Arap reisini ve onları nerede bulabileceğimi çok iyi biliyorum. Zaten en savaşçı kabilelerden biri olan Teyahah kabilesini avucumun içine aldım, onlar benim için her

şeyi yapmaya razılar, umarım kırk bin civarında asker toplayabilirim, gerçekten de böyle bir kabile ile tanıştığım için çok şanslıyım..” Palmer bu seyahatleri esnasında manastırlardan da istifade etmiştir. “Eğer Süveyş kanalına gidemezsem Sina Çölü’ndeki manastıra yerleşeceğim ve oradan Tovarah kabilesinin reislerine haber gönderip onlarla görüşeceğim; şu harika ki Arabi Paşa’nın elde etmeğe çalıştığı kabilelerin tümünü ben elde ettim ve şu anda Gazze’den Süveyş’e kadar bütün kabileleri bir çağrı ile etrafımda toplayabilirim…”

- Palmer’in mektubundaki şu satırlar da dikkat çekicidir: “Benim büyük şeyhe 500 sterlin sözü verdim, bu para için o benim her emrimi yerine getirecek.” Palmer sadece şeyhleri satın almakla görevlendirilmemiş ayrıca Osmanlı haberleşme hatlarına sabotaj da düzenlemiştir: “İki günlük kısa bir seyahat için tekrar çöldeyim, sahile gidip telgraf hatlarını koparmak ve direklerini yakmakla görevlendirildim, böylece Arabi paşa ile Osmanlının iletişimini keseceğim…”

- Palmer sonra bir Arap kabile reisi tarafından tuzağa düşürülerek öldürülmüştür.
- Süleyman Derin, Günümüz Siyasi Gelişmelerinin Arka Planı ve Müsteşrikler, Altınoluk Dergisi, Mayıs 2003, sayı. 207

Misyonerliğin Hedefleri

- Misyonerlerin başlıca hedeflerinden bir tanesi İslam dünyasını içten çökertmek için Müslümanlar arasına fitne sokmaktır:
- Misyoner-Casus Teşkilatı Başkanı, Osmanlı Devletinde görev yapan misyoner Hampher'e şöyle demiştir: "*Eğer sen İslam ülkelerinde Sünni-Şii kavgasını başlatabilirsen, Büyük Britanya'ya en büyük hizmeti yapmış olacaksın* "[18]

******

- İngilizlerin Şii-Sünni (Osmanlı-İran) ihtilafına ne kadar önem verdiklerini misyoner Hampher şöyle anlatıyor:
- *"Bir gün misyoner toplantısında, " Bu Müslümanlarda zerre kadar akıl olsa, asırlar önce geçmiş olan Sünni-Şii ihtilafını kaldırır, onları*

[18] Mustafa ERDEM, Misyonerlik , s.13

mazide bırakır ittifak kurarak birleşirler" dedim, başkan hemen sözümü keserek! "Senin görevin bu ihtilaf ateşini körüklemektir; Müslümanlar' ın nasıl birleşeceğini göstermek değil!" dedi.[19]

******

- 1935 Senesinde Kudüs'te toplanan misyonerler konferansında, misyoner teşkilatı başkanı *Samaul Zouimer*, açılış konuşmasında şunları söylüyor:
- *"Sizden Müslümanları Hrıstiyan yapmanızı istemiyorum. Sizin asıl göreviniz Müslümanları İslam'dan uzaklaştırmaktır. Doğumundan ölünme kadar boynuna haç takmasınlar, kiliseye gitmesiler, vaftiz olmasınlar ama Hrıstiyan gibi yaşasınlar. Bunu çağdaşlık adı altında temin edebilirsiniz. Onları Allah'ı ve peygamberlerini tanımaz bir kişi haline getirin. Müslüman milletleri ayakta tutan ahlak, haya, iffet*

[19] Hatırat-ı Hampher. S.13

duygularından koparın. Eğer bunda başarılı olursanız, İslam Ülkelerinin sömürge haline gelmesi için fetih yollarını açan ileri karakollar kurmuş olursunuz. Sevk etmeye çalıştığınız yolda yürümeleri için İslam ülkelerindeki bütün beyinleri buna göre hazırlamanız gerekir. Bu ise Müslümanları dinlerinden uzaklaştırmaktan başka bir yolla mümkün değildir.

- *Eğer siz onlardan Allah ve peygamber tanımaz bir nesil hazırlarsanız, büyük işlerle ve ülkülerle uğraşmazlar. Rahatı, tembelliği, parayı ve nefsini sever, arzularını ve isteklerini tatmin için her çareye başvururlar. Hatta öyle hale gelirler ki, şehvet ve arzuları hayatlarının tek hedefi olur. Bir şey öğrenirse arzu ve isteklerine ulaşmak için öğrenir. Malını şehveti için harcar, en büyük makama gelse de nefis, arzu ve şehvetinin esiridir. Bu uğurda her şeyini feda eder. Ve onları Emperyalist siyasetimiz için satın almak kolay olur. Ey misyonerler!*

Ancak Müslümanları bu hale getirdiğiniz zaman görevinizi başarılı bir şekilde tamamlamış olursunuz.“[20]

******

- Misyonerler Hıristiyanlığın barış dini olduğunu ileri sürerler. Bunun doğru olmadığını gösteren Matta ve Luka İncilinde bulunan Hz. İSA’ ya atfedilen şu ifadelere dikkatinizi çekmek gerekir.
- “*Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın; Ben barış değil kılıç getirdim… oğulla babasının, kızla annesinin, gelinle kaynanasının arasına ayrılık sokmaya geldim* “ (Matta. 10 : 34-35)
- *“ Kılıcı olmayan abasını satıp kılıç alsın* “ (Luka .22 : 36)
- İncil ve Tevrat’ta bunlara benzer daha birçok hüküm bulunmaktadır. Bu düşünceden hareket eden Papa ve papazlar, haçlı seferlerinin

[20] Yeşilay Dergisi Eylül 2002. sayı 826. sayfa. 13

hazırlanmasında büyük gayret sarf etmişler, haçlı ordularını gönderirken *"Müslüman kanını dökmek helal ve sevaptır"* diye fetva vermişlerdir.[21]

- Bu nedenle, Endülüs'e giren haçlı orduları, insanlık için yüz karası olan, tarihin en büyük vahşet ve soy kırım suçunu işlemiştir. Fransızların ünlü filozofu Gustev le Bon dan dinleyelim :
- " *Muzaffer Hıristiyanların mağlup Müslümanlara karşı uyguladıkları her çeşit zulüm ve kıtallerin hikayelerini titremeden okumak mümkün değildir. Onları zorla vaftiz ettirdiler. Mümkün olduğu kadar diri, diri yakalanmalarını sağladılar. Engizisyon mahkemelerine teslim ederek, Bu işleri kısa yoldan halletmek için Tuleytule başrahibi, Hıristiyanlığı kabul etmeyen Arapların kılıçtan geçirilmelerini emretti. Dominiken tarikatı papazı daha kısa yoldan hareket etti. Kadın ve çocuklar dahil ne kadar Müslüman varsa kafalarının uçurulmasını emretti.*

[21] İsmail Hami Danışment, Tarihi Hakikatler, Tercüman 1000 Temel Eser Serisi

İspanya'nın yüksek tabakasını, aydınlarını ve sanayicilerini oluşturan üç milyon Arap öldürüldü veya yarımadadan atıldı. Sekiz asırdan beri *Avrupa'ya ışık üzerine ışık saçan parlak medeniyetleri söndü... Şunu da itiraf etmek gerekir ki, en vahşi istilacılar arasında bu derece korkunç katliamlarda bulu*nan *bir tanesi bile gösterilemez.* "[22]

[22] Civilizastion Des Arabes .s. 129

Avrupa Türkleri Niçin Sevmez?

- Hitler'in zulmünden kaçarak 1933 yılında Türkiye'ye gelen İstanbul Üniversitesi İktisat ve Hukuk Fakültelerinde maliye ve iktisat dersleri veren, 1952 yılında Almanya'ya döndükten sonra Frankfurt Üniversitesinde öğretim görevliliği ve rektörlük yapan, Alman Prof. Dr. Fritz Neumark'a ülkemizi ziyarete geldiğinde: "Avrupa bizi neden sevmiyor? Ebedi düşmanlığının sebebi nedir?" diye sorulur. Cevabı aynen şöyle :
- *"Çok samimi olarak itiraf edeyim ki, Avrupalı Türkleri sevmez ve sevmesi de mümkün değildir. Asırlardır Kilisenin Türk ve İslam düşmanlığı Hristiyanların hücrelerine sinmiştir. Sebeplerine gelince; en başta Müslüman olduğunuz için sevmezler ama faraza laiklik şöyle dursun Hıristiyan olsanız da size düşman olarak bakmaya devam ederler. Çünkü sizler hangi kimliğe bürünürseniz bürünün, her zaman onların korkulu rüyasısınız. Sizi silahla yenemeyenler, sizleri*

kendilerine benzeterek hakimiyet sağlamaya çalışırlar. Böylece kendilerini İslamiyet tehlikesinden korumuş olacaklar.

- *Sizler farkında değilsiniz ama onlar şu gerçeğin farkındalar. En az 400 sene Avrupa'da sırtımızda ve ensemizde at koşturdunuz. Selçuklular Anadolu'yu Osmanlılar ise Orta Avrupa ve Balkanları Haçlı ordusuna mezar ettiler. Bizlere medeniyeti insanlığı öğrettiler. Avrupa Müslüman olma tehlikesi ile karşı karşıya geldi. Osmanlı Arşivi tam olarak ortaya çıkarsa bu günkü tarihlerin yeniden yazılması gerekir.*
- *Sizler gerçek hüviyetinize döndüğünüz zaman Avrupa'nın refahı ve medeniyeti yıkılır. Bunun için sizler Avrupa'nın tarihi düşmanısınız ve daima düşman olarak kalacaksınız.*
- *Selçuklu ve bilhassa Osmanlı, İslamiyet uğruna her şeyini feda etmeseydiler, İslamiyet bugün belki sadece Hicaz da varlığını devam ettirirdi. Kaldı ki Vahhabiliği kuranlar da, İngiliz sömürge Bakanlığının adamlarıdır. Batı her yerde yetiştirdiği adamları vasıtasıyla İslamiyeti*

sapık inançlara kanalize etti. Bütün bunlara rağmen Osmanlı'nın inancını bozamadı. Osmanlı, Asr-ı Saadeti temsil etmeğe devam etti. Bünyesinde bozuk düşünce, bozuk mezhep barındırmadı. Evet, Kilise sizlere kin kusmaktadır. Ve sebepleri bunlardır.''[23]

[23] Yeşilay Dergisi, Haziran, 2001, sayı 811, s. 20

Misyonerlik Ve Emperyalizm

- Kenya’nın ilk başbakanı olan Kamau Kenyatta:
- *“Misyonerler bizim topraklarımıza geldiğinde İncil onların, topraklar Afrikalıların elindeydi. Bize gözü kapalı dua etmesini öğrettiler. Neden sonra gözlerimizi açtığımızda, İncil bizim, topraklarımızsa onların olmuştu.”*
- Misyonerliğin asıl amacının başka ülkeleri sömürmek olduğu gerçeğini, İngiltere’nin Cambridge Üniversitesi Kilise Tarihi Öğretim Görevlisi ve uzmanı Prof. Dr. Jonathan Rilay Smith şöyle itiraf etmektedir.
- *“Geçmişte asıl hedefi orta doğunun zenginliklerini elde etmek olan ancak, Kudüs’ün Müslümanların elinde bulunmasını ve Kudüs’ü kurtarmak kılıfıyla Hilale karşı savaşan Haçlılar, bu aynı savaşı değişik taktik ve usullerle yapmaktadırlar. Başlıca usulleri dini şiddet, siyasal İslam, Fundamantalizm, soy kırım, Müslümanları dinlerinden uzaklaştırmak, nüfus planlaması, kürtaj, kötü alışkanlıklar,*

ekonomik baskı, mali krizler, kültür emperyalizmi, batı karşısında eziklik ve aşağılık kompleksi, İslam düşmanlığı, maziden soğutma, milli ve manevi değerleri yıpratma, haya ve edep duygularında erozyon başta gelen metotlardan bazıları…"[24]

******

- Misyonerlik faaliyetlerinin amacının artık salt Hıristiyanlığı yaymaktan ibaret olmadığı, aynı zamanda bir sömürgecilik ve işgal gücü olarak kullanılmaya başlandığı neredeyse sekiz asır önce belli olmuştur. Bunların altyapısını oluşturmak için takviye kurumlara ihtiyaç vardır. Bu sebeple oryantalist faaliyetler misyonerliğin yan kolu olarak ortaya çıkmıştır. Yani oryantalizm misyonerliğe, misyonerlik de sömürgeciliğe hizmet etmiştir.

******

---

[24]Yeşilay Dergisi, Kasım 2001, sayı 816.

- *“Hıristiyanlık kapitalizmin emrine resmen girmiştir: sömürge düzenlerinin kurulmasında ve yürütülmesinde tek geçer akçedir. Ayrıca Kapitalizm’in, Emperyalizm’in gizlenmesinde, şirin gösterilmesinde önemli bir maske ödevi görmektedir. Bu ve aldatıcı durum, ne yazıktır ki, yüzyıllar boyunca geri kalmış ülkelerde gereği gibi anlaşılamamıştır. Misyoner teşkilatlarının arkasındaki sermaye çevreleri görülmediğinden, sorun bir metafizik olay olarak ele alınmış ve soyut bir Müslümanlık – Hıristiyanlık savaşı olarak irdelenmiştir…”*[25]

---

[25] Demirtaş Ceyhun. Haçlı Emperyalizmi. 7 ve 108

Misyonerlik Ve Dinler Arası Diyalog:

- Papalık Dinler Arası İlişkiler Konsülü misyonerlik ile diyalogun birbirine alternatif olmadığını, ikisinin birbirini tamamlayacak şekilde yürütüleceğini belirtmiştir. Sonuç olarak Katolik kilisesi diyalogla misyonerliği uzlaştırmıştır.”[26]

******

- Katolik Kilisesi 2. Vatikan Konsülünde, Dinler Arası Diyalog’dan bahsetmiş ise de, kilisenin hedefini incilin herkese ulaştırılması yani misyonerlik olarak tespit etmiştir. Hangi şekilde olursa olsun henüz incili kabul etmeyenler de Tanrı’nın kavmi olmaya davet edilmiştir. Bunun için Hıristiyan Misyonerler hedeflerini gerçekleştirebilmek için her türlü taktikleri uygulayacaklardır. Vatikan tarafından başlatılan

---

[26] B. Adam. Katolik Kilisesinin Kurtuluş Öğretisi açısından Diğer Dinlere Bakışı, s.33-40

"*Dinler Arası Diyalog*" faaliyeti Pavlus'un incili yayarken uyguladığı taktiklerin bir devamı olarak görülmektedir.

- Papa II. John Paul, "Dinler Arası Diyalog " un amaç ve hedefini Kurtarıcı Misyon adlı genelgesinde şöyle açıklamaktadır.
- *"Dinler Arası Diyalog; Kilise'nin bütün insanları kiliseye döndürme amaçlı misyonunun bir parçasıdır. Karşılıklı bilgilenme ve anlayışı zenginleştirme vasıtası ve metodu olarak diyalog, misyona zıt değildir. Esasen misyon ve misyonun şekilleriyle diyalog arasında özel bir bağ vardır. Bu misyon aslında, Mesih'i ve İncil'i bilmeyenlere ve diğer din mensuplarına yöneliktir."*[27]

******

[27] Mustafa Erdem, Misyonerlik.

- *Nitekim Vatikan ın 1999 yılında yayınladığı “Tovards a pastoral approach to culture“ adlı kitapta Dinler Arası Diyalog’un amacı şöyle açıklanmaktadır.*
- *“Bütün insanlar Hz. İsa’ya döndürülmeli, bütün insanlar vaftiz olarak kilisede birleşmeli ve onun vücudu olan kiliseye girmelidir.Yollar, usuller, metodlar değişir, ama hedef hiç değişmez. Nihai maksadımız bütün insanları Hıristiyanlık dinine sokmaktır.”*[28]

******

Misyonerler gece gündüz çalışırken acaba

Oturup vahy-i İlahi mi bekler ulema .

- M. Akif ERSOY

---

[28] Mehmet Oruç, Yeşilay Dergisi, Ekim 2002. sayı 827. s.13

Misyonerliğe Karşı Tedbirler

- Tüm bu anlatılanlardan sonra misyonerlerin faaliyetlerine karşı bazı tedbirlerin alınması gerekmektedir. Örnek olarak bunlardan birkaçını sıralayalım:
- 1- İnsanımız mutlaka milli kültürle beslenmeli, özellikle gençlerimize her yaşta ve her çağda ders, seminer ve konferanslar verilerek misyonerlerden etkilenmemeleri sağlanmalıdır.
- 2- Radyo ve televizyon programlarıyla dini ve milli kültürü kuvvetlendirici, dini ve milli şuuru uyandırıcı yayınlara ağırlık verilmelidir.
- 3- Bu konuda kitap ve broşürler bastırılmalı ve vatandaşın okuması temin edilmelidir.
- 4- Yıkıcı cereyanlar tanıtılmalı, bu cereyanların zarar ve tehlikeleri çeşitli yollarla anlatıl-malı, başta gençler olmak üzere tüm halk bu

zararlı cereyanlara karşı uyarılmalı, bu tür cereyanların milli birliği ve beraberliği parçalamaya yönelik olduğu, emperyalist emeller taşıdığı ve kökünün dışarıda bulunduğu vurgulanmalıdır.

- 5- Yıkıcı cereyanların mahiyetini ve dayandıkları prensipleri çok iyi bilen ihtisas sahibi kimseler yetiştirilmeli, bu konuda ilmi araştırmalar yaptırılmalıdır.
- 6- Dini kuruluşlar ve din adamları yönünden; vaiz, imam-hatip, müftü gibi din görevlileri de yıkıcı cereyanlar karşısında yayınlar, kurslar, yazılarla uyarılmalı ve eğitilmeli, vaaz ve hutbeler yoluyla halk zaman zaman bu konuda bilgilendirilmeli, mahalli tedbirler alınmalı, idari merciler bu konuda halkla iş birliği yapmalıdır.
- 7- Devlet kuruluşları açısından; milli birlik ve beraberliği korumakla yükümlü bulunan görevlilere Türk-İslam örf ve adetleri doğru bir şekilde öğretilmeli, yıkıcı cereyanların en zararlıları belirlenip onlara

karşı tedbirler alınmalı ve vatandaşın onun ağına düşmesi önlenmeli, bunlara karşı kanuni müeyyideler getirilmelidir.

- 8- Yıkıcı cereyanların ağına düşenler tatlılıkla, incitmeden, şahsiyetini rencide etmeden uyarılmalı, sinsi propagandaların arkasındaki gaye bunlara anlatılmalıdır.[29]

******

- Misyonerlere Karşı Tedbirler başka bir yerde şöyle dile getirilmiştir:
- 1. İnsan hayatında en etkili ve belirleyici kurum ailedir. Çocuğun kişiliği ve değerleri erken yaşlarda aile içerisinde şekillenmeye başlar ve burada kazanılan özellikler uzun yıllar varlığını ve etkinliğini sürdürür. Çocuğun kendi toplumunun dini kimliğini kazanması, büyük ölçüde ailede aldığı dini bilgilere, anne-baba ve yakınlarının dini

---

[29] Ali Erbaş, Hıristiyan Misyonerliğine Genel Bir Bakış, Sak. Ün. İlahiyat Fak. Dergisi, 7/2003

yaşantısıyla içten ilişki kurması ve onlarla özdeşleşmesine bağlı bulunmaktadır. Anne-babadan yoksunluk, ilgi ve sevgi eksikliği, uygun ve yeterli bir din eğitimi verilememesi gibi durumlar sonucu çocuğun ruhsal ve manevi gelişimi büyük yaralar alabilmektedir. Her şeyden önce toplumumuzda aile yapısının güçlendirilmesi ve çocuk yetiştirme ve gençlerle ilişkiler konusunda aile üyelerinin bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bunun yanında ailesiz, kimsesiz çocukların koruma altına alınması, yetiştirilip eğitilmesi hususuna büyük önem vermek gerekmektedir.

- 2. Ailede ve okulda verilen din eğitiminin sevgi ve anlayış temeline dayandırılması, baskı, zorlama ve korkudan uzak durulması büyük önem taşımaktadır. Çocuğun içten benimseyip katılmadığı, vicdanında olumlu bir iz bırakmayan ya da ruhsal ve manevi olarak onu tatmin etmeyen ilişki ve uygulamalar, bir süre sonra ana-babaya, büyüklere karşı tepki ve isyana dönüşebilmektedir. Hıristiyan olan gençlerin bir kısmında bu tepkisel durum açıkça görülebilmektedir.

- 3. Camiye, cami bahçesi ya da avlusuna gelen çocuk ve gençlerle din görevlilerimiz özel olarak ilgilenmeli, onlara hoşgörü, sempati ve sevecenlikle yaklaşmalı, onlar için hayır dua etmelidir. Cami ve çevresi çocuk ve gençlerin ilgisini çeken, hoşça vakit geçirmelerine imkan veren, bazı sosyal/dini etkinliklere katılımlarını sağlayan bir anlayışla düzenlenmelidir. Bu bağlamda, camilerin yanı başında kütüphane, kültür ve sanat merkezi, spor alanları, çay ve kahvehane, oyun salonu. . gibi unsurlara yer verilmesi, gençlerin daha güvenli bir sosyalleşmeden geçmelerine yardımcı olabilir.
- 4. Misyonerlerin (çoğu Batı medyasının ve onların yerli uzantılarının) sık sık dile getirdikleri İslam Dini ve Müslümanlarla ilgili asılsız iddia ve karalamalara karşı, her seviyede uygun cevaplar oluşturulmalı ve bunlar kamuoyunda etkili olacak tarzlarda sunulmalıdır. İslam imajını haksız ve asılsız olarak çarpıtmaya yönelik bu tür söylem ve iddiaları boşa çıkaracak, İslam Dininin gerçek yüzünü gençlere ve toplumun tüm

kesimlerine ikna edici tarzda anlatacak, gösterecek yayın ve programlara şiddetle ihtiyaç vardır.

- 5. Özellikle yabancı dille öğretim yapan lise ve üniversitelerimizde öğrenim gören, ya da yabancı dil öğretim programlarına devam eden gençlerimizin misyonerlik propagandasına daha çok muhatab oldukları dikkate alınarak, bu konuda onları uyarıcı, bilgilendirici, milli ve dini bilinci güçlendirici çeşitli önlemlere baş vurmak gerekli gözükmektedir.
- 6. Din ve dindarlar hakkındaki olumsuz düşünce ve değerlendirmeler, tartışma ve karalamalar, baskı ve kısıtlamalar gençler üzerinde kafa karıştırıcı ve dini yönden gelişmeyi ve benlik katılımını engelleyici, tedirgin edici ve cesaret kırıcı bir etki meydana getirmektedir. Gençlerin toplumun dini kimliğini bireysel anlamda sahiplenmeleri için "sosyal destek" ve teşviklere ihtiyaçları vardır.
- 7. Misyonerlik, basit ya da masum bir dini davet ve tebliğ faaliyeti değildir. Onun asıl tehlikeli yanı, Batı sömürgeciliğinin bir ileri

karakolu olarak görev yapmasıdır. Bu yüzden bu faaliyetin din ve inanç hürriyeti bağlamında değerlendirilerek serbest bir şekilde yayılmasına imkan tanınması, toplumsal bütünlüğümüzün ve kimliğimizin açıkça risk altına atılması demek olur. Bu yüzden, misyonerlik faaliyetleri karşısında alınacak tedbirlerin bir boyutu idari ve güvenlik açısından olmaya devam ettirilmelidir.

- 8. Bir kısım gençlerimizin Hıristiyan misyonerlerinin propagandalarına kapılmalarının geri planında, Batı uygarlığı karşısında yaşanan bir tür "aşağılık duygusu"nun rol oynadığı bir gerçektir.
- Bu durum, misyonerlik propagandalarını etkisiz kılmanın yolunun yalnızca dini alanla sınırlı olamayacağını, uygarlık yarışında ön saflarda yer almanın önemini ortaya koymaktadır. Her yönden kalkınmış ve gelişmiş, ekonomik yönden kendine yeterli, bilgi üretebilen ve ürettiği bu bilgilerle uyumlu olacak şekilde toplumsal düzenlemeler yapabilen; kendi milli ve kültürel değerlerine güvenen ve sahip çıkan bir toplum düzeyine yükselinceye kadar, mevcut çatlaklardan yabancı dış etkiler

sızmaya ve bunlar karşısındaki başarısız savunmalarımız sürdürülmeye devam edecek gözükmektedir.[30]

[30] Prof. Dr. Hayati Hökelekli'nin İSAV'ın düzenlediği, "Türkiye'de Misyonerlik Faaliyetleri" ilmi konulu toplantıda sunduğu tebliğinden kısaltılarak alınmıştır.